

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 2 ====

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 29. maj 2017

SPLOŠNA MATURA

Popravljená moderirana različica

IZPITNA POLA 2**Razčlemba izhodiščnega besedila****Splošna navodila**

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko** in **jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno pravilen odgovor je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Igor Bratož ♦ bralci časopisa Delo/bralci Dela/bralci rubrike Aktualno (sobota,) 20. februar 2016/20. 2. 2016 ♦ (rubrika) Aktualno 	Še sprejemljiva rešitev: bralci spletne strani Dela	2, 3 pravopisno pravilni vpisi 1 točka, 4 pravopisno pravilni vpisi 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	1	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ (21. februar je) mednarodni dan maternega jezika (in hkrati praznik raznovrstnosti in pestrosti jezikov) 		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ razmerje med dominantnim jezikom (angleščina – materinščina večine) in drugimi materinščinami/položaj slovenščine v odnosu do drugih jezikov/prevlada angleščina v odnosu do drugih jezikov/ogroženost slovenščine zaradi prevlade angleščine 	Neustrezne rešitve: mednarodni dan jezikov/izumiranje jezikov/položaj slovenščine v sodobnem svetu	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ naštevaino ♦ opisovanje/opisovalni način ♦ DA 		1 + 1 + 1 Rešitev DA upoštevamo samo, če je napisal opisovanje.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ C ♦ E ♦ F 		2 pravilni obkrožitvi 1 točka, 3 pravilne obkrožitve 2 točki, 4 pravilne obkrožitve 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.	3	<p><i>Po smislu, npr. trije od:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slovenščina bi lahko bila ogrožena, ker je materinščina manjšega števila govorcev, ker se delež prebivalcev s slovenskim maternim jezikom znižuje, ker se stanje slovensčine v javni rabi slabša, ker so tisti, ki bi morali obvladati jezik, do jezika brezbrizni/malomarni, ker se tudi na javnih prireditvah kaže malomaren odnos do slovensčine, zaradi vse večjega vpliva angleščine v akademskem svetu, zaradi prevlade angleščine, zaradi neupoštevanja zakona o slovensčini v javni rabi, zaradi dominantnosti angleščine ... 	<p><i>Neustrezni rešitvi:</i> Vse več učenja tujih jezikov. Priseljevanje predstavnikov drugih narodov.</p>	2 vsebinsko ustrezna razloga 1 točka, 3 vsebinsko ustrezni razlogi 2 točki + 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora, če je za vsebinsko ustrezen odgovor dobil vsaj 1 točko.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
7.	3	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Gradšnik meni, da tisti, ki bi morali obvladati jezik (novinarji, profesorji, znanstveniki, politiki), ne vidijo smisla v uporabi jezikovnih priločnikov/da bi tisti, ki bi morali obvladati jezik, morali (z zanimanjem) brati jezikovne priločnike/da se tisti, ki bi morali skrbeti za razvoj jezika, ne zavedajo pomena jezikovnih priločnikov/jezikovnega izobraževanja/Gradšnik s svojo izjavo trdi, da se stanje slovensčine v javni rabi slabša zato, ker novinarji, politiki, profesorji in znanstveniki ne skrbijo dovolj za njegovo kakovost ... 		2 točki za vsebinsko ustrezen odgovor + 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
8.	3	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Ugotovil je, da lahko samo v materinščini izrazi najgloblja čustva/občutenja/svoj notranji svet (- angleščina pa mu teh možnosti ne ponuja, ker je priučena)/ker lahko v materinščini bolj poglobljeno piše (kot v angleščini)/ker mu edino materni jezik omogoča popolno literarno ustvarjalnost/ker se v angleščini ne more dovolj dobro izraziti ... 	<p><i>Delno pravilna rešitev za 1 točko:</i> Ker lahko v materinščini bolje piše.</p> <p><i>Neustrezna rešitev:</i> Ker lahko v materinščini laže piše.</p>	2 točki za vsebinsko ustrezen odgovor + 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora, če je za vsebinsko ustrezen odgovor dobil vsaj 1 točko.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
9.	4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ F ◆ D ◆ G ◆ H ◆ B ◆ C ◆ E 		4 pravilni vpisi 1 točka, 5 pravilnih vpisov 2 točki, 6 pravilnih vpisov 3 točke, 7 pravilnih vpisov 4 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila																					
10.1.	5	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;">Ozki e</td> <td style="width: 25%;">Široki o</td> <td style="width: 50%;">Polglasnik</td> </tr> <tr> <td>◆ najpomembnejših</td> <td>◆ odnose</td> <td>◆ raznovrstnosti</td> </tr> <tr> <td>◆ sredstvo</td> <td>◆ zaton</td> <td>◆ izumrtje</td> </tr> <tr> <td>◆ katero</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>◆ svet</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>◆ dediščino</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>◆ človeštva</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Ozki e	Široki o	Polglasnik	◆ najpomembnejših	◆ odnose	◆ raznovrstnosti	◆ sredstvo	◆ zaton	◆ izumrtje	◆ katero			◆ svet			◆ dediščino			◆ človeštva				4 pravilni vpisi 1 točka, 5, 6 pravilnih vpisov 2 točki, 7, 8 pravilnih vpisov 3 točke, 9, 10 pravilnih vpisov 4 točke, 10 pravilnih vpisov 5 točk. (Vsak napačen vpis izniči enega pravilnega do 0 točk.)
Ozki e	Široki o	Polglasnik																							
◆ najpomembnejših	◆ odnose	◆ raznovrstnosti																							
◆ sredstvo	◆ zaton	◆ izumrtje																							
◆ katero																									
◆ svet																									
◆ dediščino																									
◆ človeštva																									
10.2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ najpomembnejših ◆ sestavljanje 	<p><i>Še sprejemljiva rešitev:</i> nenadomestljiva</p>	1 + 1, če je napisal pravilno dvonaglasnico.																					
Skupaj	7																								

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
11.	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ [p] ◆ [j]iv] ◆ [ts/c] ◆ [ɛu] ◆ [mɛrt] ◆ [l'] 	Še sprejemljiva rešitev: [i]	1 točka za dva pravilna zapisa.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
12.1.	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ SSKJ/Slovar slovenskega knjižnega jezika ◆ SP/Slovenski pravopis/pravopisni slovar ◆ Slovenski etimološki slovar/etimološki slovar 		1 + 1 + 1
12.2.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ <u>nemoralno/ne po moralnih načelih/neskladno z normami (ravnanja)/neskladno z etiko</u> 		2 točki za vsebinsko ustrezen in jezikovno pravičen odgovor.
12.3.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zapis besede, podatki o naglasu, o pregibanju besede v roditeljsko ednine/sklanjatev, podatek o spolu, (o besedni vrsti)/naglas, rod. ed., ž spol/naglas, R. ed., ž spol/naglas, sklon – roditelj ednine, spol 		2 pravilna odgovora 1 točka, 3 (in več) pravilni odgovori 2 točki. Podatke, ki ne sodijo v glavo, odštejemo od pravičnih rešitev do 0 točk.
Skupaj	7			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.1.	2	♦ blizuzvočnici		
13.2.	3	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Etnične skupine se medkulturno razlikujejo, imajo pa podobna etična načela.		1 + 1 točka za vsebinsko ustrezen odgovor, v katerem je uporabil obe besedi + 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora, če je za vsebinsko ustreznost odgovora dobil vsaj 1 točko.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.	6	♦ Unescovi podatki ob prazniku ne pripovedujejo trpke zgodbe. ♦ Ob popisu leta 2002 madžarščine kot materinščine ni navedlo 0,4 odstotka prebivalstva. ♦ Ni mi treba opozoriti/opozarjati na sorazmerno pogoste pojave nespoštovanja zakona.		1 točka za vsebinsko ustrežno znikanje celotne povedi + 1 točka za jezikovno pravilnost.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
15.	4	♦ z Igorjem Bratožem, z Evaldom Flisarjem ♦ daljšanje/podaljševanje osnove (z -j/-j) ♦ preglas/o se preglasi v e/končnica -em namesto -om/ sprememba končnice v -em/sprememba končnice -om v -em		1 + 1 1 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ lahko, danes, več ♦ lahko, lažje/laže, najlažje/najlaže ali lahko, prelahko veliko, več, največ ali več, preveč 		1 pravilen izpis 1 točka, 2, 3 pravilni izpisi 2 točki. Vsak napačni izpis izniči pravilnega do 0 točk. 2 točki za pravilno stopnjevanje.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila																					
17.1.	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Pridevniška beseda</th> <th>Samostalniška beseda</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>naša slovenščina</td> <td>♦ X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>teh jezikov</td> <td>♦ X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>odnose v njem</td> <td></td> <td>♦ X</td> </tr> <tr> <td>nekateri jeziki</td> <td>♦ X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>vseh ljudi</td> <td>♦ X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>jih je izumrlo</td> <td></td> <td>♦ X</td> </tr> </tbody> </table>		Pridevniška beseda	Samostalniška beseda	naša slovenščina	♦ X		teh jezikov	♦ X		odnose v njem		♦ X	nekateri jeziki	♦ X		vseh ljudi	♦ X		jih je izumrlo		♦ X		2 pravilni rešitvi 1 točka.
	Pridevniška beseda	Samostalniška beseda																							
naša slovenščina	♦ X																								
teh jezikov	♦ X																								
odnose v njem		♦ X																							
nekateri jeziki	♦ X																								
vseh ljudi	♦ X																								
jih je izumrlo		♦ X																							
17.2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nobeden ni govoril. ♦ Vsakdo/vsak je govoril. 	Še sprejemljiva rešitev: Noben človek ni govoril. Vsi so govorili.	1 za vsebinsko in jezikovno pravilno poved.																					
Skupaj	5																								

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila																										
18.	8	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Besedna vrsta</th> <th>Vrsta tvorjenke</th> <th>Skladenjska podstava</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>enaindvajset</td> <td>♦ pridevniška beseda/ prid. b.</td> <td>♦ sklop</td> <td>♦ ena in dvajset</td> </tr> <tr> <td>deček</td> <td>♦ samostalniška beseda/sam. b.</td> <td>♦ izpeljanka</td> <td>♦ majhen del/delec</td> </tr> <tr> <td>običajno</td> <td>♦ prislov</td> <td>♦ izpeljanka</td> <td>♦ tako, da je običajen</td> </tr> <tr> <td>prištet</td> <td>♦ glagol/gl.</td> <td>♦ sestavljenka</td> <td>♦ šteti zraven/k/poleg</td> </tr> </tbody> </table>		Besedna vrsta	Vrsta tvorjenke	Skladenjska podstava	enaindvajset	♦ pridevniška beseda/ prid. b.	♦ sklop	♦ ena in dvajset	deček	♦ samostalniška beseda/sam. b.	♦ izpeljanka	♦ majhen del/delec	običajno	♦ prislov	♦ izpeljanka	♦ tako, da je običajen	prištet	♦ glagol/gl.	♦ sestavljenka	♦ šteti zraven/k/poleg	Še sprejemljiva rešitev: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Besedna vrsta</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>enaindvajset</td> <td>števnik</td> </tr> <tr> <td>deček</td> <td>samostalnik</td> </tr> </tbody> </table>		Besedna vrsta	enaindvajset	števnik	deček	samostalnik	1 točka za 2 pravilni opredelitvi besedne vrste in besedotvorne vrste, 1 + 1 + 1 + 1 točka za pravilno skladenjsko podstavo.
	Besedna vrsta	Vrsta tvorjenke	Skladenjska podstava																											
enaindvajset	♦ pridevniška beseda/ prid. b.	♦ sklop	♦ ena in dvajset																											
deček	♦ samostalniška beseda/sam. b.	♦ izpeljanka	♦ majhen del/delec																											
običajno	♦ prislov	♦ izpeljanka	♦ tako, da je običajen																											
prištet	♦ glagol/gl.	♦ sestavljenka	♦ šteti zraven/k/poleg																											
	Besedna vrsta																													
enaindvajset	števnik																													
deček	samostalnik																													

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
19.	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ »Precej stvari sem napisal v angleščini,« je zapisal Evald Flisar, »in marsikdo se čudi, da nisem nadaljeval.« ♦ Evald Flisar je zapisal, da je precej stvari napisal v angleščini in da se marsikdo čudi, da ni nadaljeval/in marsikdo se čudi, da ni nadaljeval. 	<p><i>Še sprejemljiva rešitev:</i></p> <p>»Precej stvari sem napisal v angleščini in marsikdo se čudi,« je zapisal Evald Flisar, »da nisem nadaljeval.«</p> <p><i>Neustrezna rešitev:</i></p> <p>»Precej stvari sem napisal v angleščini,« je zapisal Evald Flisar in dodal: »In marsikdo se čudi, da nisem nadaljeval.«</p>	1 točka za ustrezno postavitev spremnega stavka med dela dobesednega navedka + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi. 1 točka za ustrezno pretvorno premege govora v odvisni govor + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
20.1.	4	$\begin{array}{c} \diamond S / \\ \frac{S}{2} / \quad \backslash \frac{S}{2} / \\ \quad \quad S \quad \quad 2 \quad \quad S \end{array}$		1 točka za pravilno število stavkov + 3 točke za pravilen zapis S-strukture.
20.2.	2	♦ predmetni odvisnik, prilastkov odvisnik, dopustni odvisnik/prislovnodoločilni/prislovni		2 pravilna odvisnika 1 točka, 3 pravilni odvisniki 2 točki.
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
21.	4	<p>Na žalost vas moram opozoriti na sorazmerno pogoste pojave</p> <p>////////////////////// ~~~~~ nespoštovanja zakona.</p> <p>.....</p>		Vsak v celoti pravilno podčrtan stavčni člen 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
22.	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1999. leta/leta 1999 je Unesco, organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo, določil 21. februar, mednarodni dan materinega jezika, kot praznik raznovrstnosti in pestrosti jezikov v svetu. ♦ Zadnji podatki Statističnega urada Republike Slovenije kažejo, da so nekateri jeziki materinščina za petdeset milijonov ljudi ali več, slovenščino pa je za materinščino označilo manj kot 88% prebivalcev. 		1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 (Vsak napačen popravek izniči pravilnega do 0 točk.)

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
23.	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pomembno je, da se ljudje zanimajo za materinščino./Pomembno je, da ljudi zanima materinščina./Pomembno je zanimanje ljudi za materinščino. ♦ Vprašali smo se, kolikšen delež anketiranih je slovenščino označil kot materinščino. ♦ Vsi so menili, da je članek zanimiv, zato vam svetujem, da ga preberete./Po mnenju vseh je članek zanimiv, zato vam svetujem, da ga preberete/branje. 		1 + 1 točka za slogovno in jezikovno ustrezno poved.

Prazna stran

Naloga Primer besedila

24.

Praznik pestrosti in raznovrstnosti jezikov

Celje, 21. 2. 2016 – Ob prazniku jezikov so celjski gimnazijci pripravili okroglo mizo na temo pestrost in raznovrstnost jezikov. Z gosti Bogdanom Gradišnikom, Julijano Bizjak Mlakar in Evaldom Flisarjem so razpravljali o koristih, ki jih prinaša učenje jezikov, ter o položaju slovenščine doma in v svetu.

Prevajalec Gradišnik je opozoril na vedno slabši položaj slovenščine v javni rabi in poudaril koristnost uporabe jezikovnih priročnikov. Tudi ga. Bizjak Mlakar je obsodila nespoštovanje zakona, ki ureja položaj slovenščine v javni rabi, in poudarila pomen spoštovanja lastnega jezika. Pisatelj Evald Flisar pa je udeležencem okrogle mize pojasnil, zakaj ni nadaljeval s pisanjem v angleščini.

Okrogla miza se je zaključila s predlogi dijakov, kako bi izboljšali odnos do slovenščine doma in v svetu. Eden izmed teh se je glasil, da bi bilo treba v šolah po šolskem radiu uvesti oddajo »5 minut za slovenščino«, s katero bi krepili pozitiven odnos do jezika.

Alenka Novak

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
24.			
Zgradba	1	♦ naslov in navedba sporočevalca	
	1	♦ smiselna razporejenost besedila (npr. členjenost na odstavke, vsaj dva odstavka)	
	1	♦ obseg (+/- 10 besed)	140–180 besed, odmik največ 10 besed
Skupaj	3		
Vsebina	2	♦ kraj in čas dogodka	1 + 1
	1	♦ vzrok za dogodek (povezava s praznikom, pojasnilo izbire)	
	do 3	♦ predstavitev dogodka (dogajanja na okrogli mizi, mnenje gostov)	
	do 2	♦ predlog dijakov za izboljšanje položaja slovenščine doma in v svetu	
	1	♦ prevladujoča objektivna predstavitev poteka dogodka	
Skupaj	9		
Slogovna ustreznost	do 4	♦ npr. ustreznost (knjižnost), koherenca (ustrezna pomenška povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka ...), neupoštevanje načel dobrega sloga (natančnost, jedrnatost ...)	Če besedilo ne dosega 70 besed, slogovno ustreznost točkujemo z do 2 točkama. Za vsako vrsto napak odštejemo 1 točko do 0 točk.
			Za vsako sestavino uradnega besedila odštejemo 1 točko do 0 točk.
Skupaj	4		
Pravilnost	do 5		Če besedilo ne dosega 70 besed, jezikovno pravilnost točkujemo z do 2 točkama.
			Za vsako napako odštejemo 1 točko do 0 točk.
Skupaj	5		
Skupaj	21		

Skupno število točk izpitne pole 2: 120